

Vejen Kirke

Til BY-, Land- og Kirkeministeriet

Vejen, august 2025

Høring over lov om ændring af lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkekirkens økonomi

sagsnr. 2025- 5593.

Mit navn er Elna Ludvig Jørgensen, menighedsrådsformand i Vejen Sogn. Jeg udtaler mig på vegne af Vejen Menighedsråd.

Udvalgets forslag om etablering af en enhed for folkekirkens middelalderkirker til understøttelse af menighedsrådenes vedligeholdelse af middelalderkirker kræver dog etablering af hjemmel i lov om folkekirkens kirkebygninger og kirkegårde, lov om bestyrelse og brug af folkekirkens kirker m.m. og lov om folkekirkens økonomi.

Da de fleste af udvalgets anbefalinger kan iværksættes inden for den gældende kirkelige lovgivning og udmøntes af kirkeministeren i samarbejde med relevante folkekirkelige repræsentanter, giver menighedsrådet kommentarer til rapportens vigtigste anbefalinger:

- **Oprettelse af en ny enhed, som skal understøtte folkekirkens og menighedsrådenes forvaltning af middelalderkirkerne.**

Menighedsrådet har følgende konkrete bemærkninger til lovforslaget:

Bemærkning til § 8a – ministerens mulighed for at oprette en central ”Enhed for middelalderkirker” Lovforslaget om oprettelsen af en enhed for folkekirkens middelalderkirker markerer et væsentligt skridt i retning af centralisering og en øget statslig styring af folkekirken. Ved at etablere en ny enhed under fællesfonden – med beføjelse til at overtage bestyrelsen af kirker, inventar og kirkegårde – svækkes to af de bærende søjler i den nuværende folkekirkelige struktur: menighedsrådene og stiftsøvrigheden.

Vejen Kirkekontor, Nørregade 96, 6600 Vejen • Tlf. 7536 2904 •
Åbent: mandag – torsdag kl. 9.00 – 15.00 fredag kl. 9.00 – 12.00

vejen.sogn@km.dk • www.vejenkirke.dk

Menighedsrådenes ansvar for kirker og kirkegårde, som har været gældende siden 1922, udhules, og den lokale forankring risikerer at forsvinde. Samtidig marginaliseres stiftsøvrighedens rolle. Lovforslaget nævner ikke biskoppens eller stiftets betydning i beslutningsprocesserne, og der tegner sig et billede af en ny ledelsesstruktur, som placerer både fagligt tilsyn og beslutningskraft centralt – langt fra de steder, hvor kirkens liv og virke faktisk finder sted.

Der er tale om en løsning, der ikke blot introducerer et nyt forvaltningslag, men som også ændrer den grundlæggende balance i folkekirken. I stedet for at styrke de eksisterende strukturer og sikre

faglig støtte lokalt – gennem provstierne og stifterne – vælger man en model, der peger mod en mere statskirkelig konstruktion. Dette sker uden en egentlig drøftelse af, hvad det betyder for folkekirkens selvforståelse, organisering og struktur, for relationen mellem kirke og stat – og ikke mindst for kirkens lokale engagement og ejerskab.

I lovforslaget § 8a bør det i bestemmelsens 2. pkt. som minimum præciseres, at menighedsrådets beslutning om overdragelse af en kirke, skal vedhæftes en udtalelse i form af anbefaling fra såvel provstiudvalget som fra biskoppen.

Tvivl om kompetence ved biskoppens udtalelse

Af lovforslaget fremgår det, at menighedsrådets beslutning og ansøgning om overdragelse af en kirke skal ledsages af en udtalelse fra provstiudvalget om, hvorvidt der er tilstrækkelige ressourcer og ligningsmidler samt en udtalelse fra biskoppen, hvorvidt biskoppen kan anbefale overdragelsen. Det fremgår ikke hvilken status biskoppens udtalelse har.

Enhedens opgaver

Af lovforslagets side 21 fremgår det, at den foreslåede Enhed bl.a. skal varetage følgende opgaver:

- Rådgivning
- Vidensindsamling
- Koordinering af dialog med folkekirkens konsulenter

Menighedsrådet skal i den forbindelse påpege, at netop disse opgaver allerede løses dagligt af medarbejdere i stiftsadministrationerne. Der eksisterer i forvejen et omfattende samarbejde og en

effektiv videndeling på tværs af stifterne om kirkelige byggesager og vedligehold via bl.a. "Byggegruppen" som også minimum afholder en erfadag.

Det samme gør Nationalmuseet allerede. En gang årligt inviterer til "Kirkedag", hvor arkitekter, stifternes byggesagsbehandlere og konsulenter mødes for at drøfte de væsentligste udfordringer og erfaringer inden for kirkebyggeri og bevaring — herunder undertage, forankringer, fugt- og skimmelsager, afvanding m.m.

Med andre ord: Opgaverne er allerede forankret i stifterne, og der eksisterer et stærkt fagligt netværk og fælles viden, som den nye "Enhed" aldrig vil kunne opnå i samme omfang — ikke mindst fordi "Enheden" ifølge forslaget alene skal behandle fem kirker.

Det forekommer derfor uforståeligt, at der etableres en ny struktur med ansatte, sekretariat og bestyrelse, og at der budgetteres med 5-7 mio. kr. til dette formål — for i alt fem kirker.

Menighedsrådet vil yderligere anføre:

- En overførsel af ansvaret for middelalderkirker til en central enhed vil uundgåeligt skabe et pres for at lette menighedsrådenes arbejde, når de oplever udfordringer. Det indebærer en reel risiko for konflikter mellem menighedsråd, provst, provstiudvalg og biskop og kan underminere det lokale samarbejde.
- Stiftsøvrigheden svækkes markant som institution, hvis en så væsentlig opgave flyttes væk fra det niveau, hvor den kirkelige forankring og indsigt er størst.
- Det kan blive en glidebane. Den nye enhed kan i praksis blive et pressionsmiddel eller gøre det meget let for menighedsrådet at opgive at varetage vedligeholdelsen af deres kirke.
- Enheden bliver et ekstra administrativt lag og kan skabe uklarhed om kompetenceforholdene.
- En særskilt bestyrelse risikerer enten at komme ud af trit med den udvikling, der sker i resten af landet – eller, i den modsatte ende, at etablere sig som en ny aktør, som stiftsøvrigheden i alle 10 stifter skal forholde sig til. Begge scenarier vil skabe unødigt kompleksitet og forvirring.
- Et eventuelt salg af en lokal middelalderkirke vil stå i direkte modstrid til lokalsamfundets interesser, risikere at skabe alvorlige konflikter og samtidig sende provenuet væk fra lokalsamfundet til et centralt niveau.

Vejen Kirkekontor, Nørregade 96, 6600 Vejen • Tlf. 7536 2904 •
Åbent: mandag – torsdag kl. 9.00 – 15.00 fredag kl. 9.00 – 12.00

vejen.sogn@km.dk • www.vejenkirke.dk

- De nuværende lokalfinansierede præstestillinger kan opretholdes indtil videre.

Menighedsrådet kan gå ind for denne anbefaling.

- Der skal udvikles en ny model for fordeling af folkekirkens præstestillinger. De lokalfinansierede stillinger skal indgå i modellen.

Menighedsrådet kan gå ind for anbefalingen. Modellen skulle gerne sikre, at alle dele af landet er dækket ind – også de voksende byer, og at der både er plads til tradition og fornyelse.

- Der sikres mulighed for fortsat løsning af væsentlige fællesopgaver i folkekirken ved at øge landskirkeskatten med mellem 0,5 og 1,4 procent alt efter behov.

Menighedsrådet kan gå ind for anbefalingen.

- Vedr. ændringen af den lokale budgetproces

Menighedsrådet kan under ingen omstændigheder acceptere, at Københavns Stift får opgaven med administrationen lovgivningsmæssigt. Hvis det skal være centralt, så skal beslutningen ligge hos biskopperne